ad suum finem a deo·sicut sagitta a sagittāte·et
hͦ mō etiā bruta aīalia intēdūt finez inquātū mo
uētur instinctu naturali ad aliq̄d. Alio mō intē-
dere finem est mouētis ꝓut·s·ordinat motū ali-
cuius vel sui vel alterius in finem qđ ē rōnis tm̄.
vnde ꝑ hūc modū bruta aīalia nō intēdūt finē
qđ est ꝓꝑe et pncipalr intēdē ut dictū ē·¶ Ad
pmū g̊ dōm·ꝙ rō illa ꝓcedit ꝫm qđ intēdere ē
eius qđ mouetur ad finē·¶ Ad·ij·dō·ꝙ fruicō
nō importat ordinacōez alicuius in aliq̄d sic in-
tētio ꝫ absolutā quietē in finē·¶ Ad·iij·dōm·
ꝙ bruta aīalia mouētur ad finē nō q̄i ꝯsiderent
ꝙ ꝑ motū suū possunt ꝯsequi finē qđ ē ꝓꝑe intē-
tētis·ꝫ ꝯcupiscentes finē naturali instinctu mo-
uentes ad finez quasi ab aliquo mota sicut et ea
que naturaliter mouentur.

Q̃o·

Consequēter ꝯsiderādū est de actibz
volūtatis q̄ sūt in ꝯpacōe ad ea q̄ sūt
ad fine. Et sūt tres·s·eligere·ꝯsenti-
re·et uti. Electōnē aūt ꝑcedit ꝯsiliū.
¶ Primo g̊ ꝯsiderādū est de electōne·¶ Scđo
de ꝯsilio·¶ Tercō de ꝯsensu·¶ Quarto de usu.
¶ Circa elcōnez querūtur sex·¶ Primo cuius
potētie sit actus vtrū volūtatis vel rōnis·¶ Se-
cūdo vtrū electō ꝯueniat brutis aīalibz·¶ Ter-
cio vtrū electō sit solū eoꝝ q̄ sūt ad finez vel etiā
qn̄q3 finis·¶ Quarto vtrū electō sit tm̄ eoꝝ q̄
ꝑ nos agūtur·¶ Quīto vtrū electō sit solū pos-
sibiliū·¶ Sexto vtrū homo ex necessitate eligat
vel libere.

Ad·j·sic ꝓcedit̄·vidˀ ꝙ electio
non sit actus volūtatis ꝫ rōnis·electō eni
collacōnē quādā importat q̄ vnū alteri pfertur.
ꝫ ꝯferre est rōnis·g̊ electō est rōnis·¶ Pꝫ·eiusdē
est silogisare et ꝯcludē·ꝫ silogisare in opabili-
bus est rōnis·cū g̊ electō sit q̄i ꝯclusio in opabi
libus ut dˀ in·vij·eth·vidˀ ꝙ sit actus racōnis.
¶ Pꝫ·ignorātia nō ptinet ad volūtatē ꝫ ad vim
cognitiuā·ē aūt quedā ignorātia elcōnis ut dˀ
in·iij·eth·g̊ vidˀ ꝙ electō nō ptineat ad volūtatē
ꝫ ad rōnē·¶ Sz cōtra ē ꝙ phus dic in·iij·eth·ꝙ
electio est desideriū eoꝝ q̄ sūt in nobis·desideriū
aūt est actus volūtatis g̊ et electō· R̃nsio·dōm
ꝙ in noīe electōnis importatur aliq̄d ptinēs ad
rōnē siue intellcūm·et aliq̄d ptinēs ad volūtatē.
dicit eni phus in·vj·eth·ꝙ electō est appetitiuꝰ
intellcūs vel appetitus intellciuus·qn̄q3 aūt duo
ꝯcurrūt ad aliq̄d vnū ꝯstituēdū·vnū eoꝝ est ut
formale respectu alterius·vn̄ greg̊·nissenus dic̄
electō neq3 est appetitus ꝫm seipaz neq3 cōsiliū
solū·ꝫ ex hijs aliq̄d ꝯpositū·sic eni dicimus aīal
ex aīa et corpe ꝯpositū esse·neq3 vero corpus esse
ꝫm seipm·neq3 aīaz solā ꝫ vtrūq3 ita et electōz.
Est aūt ꝯsiderād in actibz aīe ꝙ actus q̄ ē essen
tialr vnius potētie vel hitus recipit formā et spēz
a supiori potētia vel habitu ꝫm qđ ordinatur in-
ferius a supiori·si eni aliquis actū fortitudinis
exerceat ꝓpter dei amorē·actus quidē ille materi
aliter est fortitudinis·formalr vero caritatis·ma
nifestū ē aūt ꝙ rō qđāmō volūtatē ꝑcedit et or-
dinat actū eius inquātū·s·volūtas in suū obie
ctum tēdit ꝫm ordinē rōnis eo ꝙ vis appꝛhēsiua
appetitiue suum obiectum repꝛsentat·Sic ergo
actus ille quo volūtas tēdit in aliquid qđ ꝓpo
nitur ut bonū ex eo ꝙ ꝑ rationem est ordinatum
ad finem·materialiter quidem est volūtatis·for-
maliter aūt ratiōis·In hmōi aūt sbstātia actꝰ
materialiter se habz ad ordinē qui imponitur a
superiori potētia·et ideo electio sbaliter non est
actus rōnis ꝫ volūtatis·pficitur enim electio in
motu quodā aīe ad bonū qđ eligitur·vn̄ mani-
feste est actus appetitie potentie·¶ Ad pmuz g̊
dōm·ꝙ electio importat collationem quādā p-
cedentē nō ꝙ essentialiter sit ipa collacō·¶ Ad
·ij·dō·ꝙ ꝯclusio etiā silogismus q̄ fit in opabi-
libus ad rōem ptinet et dˀ sententia uel iudiciū
quā seq̄tur electio·et ob hͦ ipa ꝯclusio ptinē vidˀ
ad electionē tanq3 ad ꝯsequēs·¶ Ad·iij·dōm·
ꝙ ignorātia dˀ esse electōis non ꝙ ipa electō sit
scientia ꝫ qꝛ ignoratur quid sit eligendū.

Ad·ij·sic ꝓcedit̄·vidˀ ꝙ electio brutis aīa-
libz ꝯueniat·electio eni ē appetitus aliqꝛ
ꝓpter finē ut dˀ in·iij·eth·ꝫ bruta aīalia appetūt
finē·agūt eni ꝓpter finē et ex appetitu·g̊ in bru-
tis aīalibz est electio·¶ Pꝫ·ipm nomē electionis
sighificare vidˀ ꝙ aliq̄d ꝑ alijs accipiatur·ꝫ bru-
ta aīalia accipiūt aliq̄d ꝑ alijs sic manifeste ap-
paret ꝙ ouis vnā herbaz comedit et aliā refu-
tat·g̊ in brutis aīalibz est electio·¶ Pꝫ·ut dicit̄
in·vj·eth·ad prudētiā ptinet ut aliq̄s bn̄ eligat
ea que sunt ad finem·sed prudētia ꝯuenit brutis
aīalibz·vn̄ dˀ in pricipio meth·ꝙ prudētia sunt
sine disciplina q̄cunq3 sonos audire non possi-
bilia sunt ut apes et hͦ etiā sensui manifestū vidˀ.
apparēt eni mirabiles sagacitates in opibz aīa
lium ut apū et araneaꝝ et canū·Canis eni inse-
quēs ceruū si ad terminū venerit odoratu q̄dē
explorat an ceruus per primaz vel scđam viam
trāsierit·ꝙ si inuenerit non transisse iam securus
ꝑ terciā viā incedit nō explorādo quasi utēs si-
logismo diuisiuo quo ꝯcludi possꝫ ceruū ꝑ illam
viā incedē ex quo non incedit ꝑ alias duas cū
nō sint plures·g̊ vidˀ ꝙ electio brutis aīalibus
cōueniat·¶ Sz ꝯtra ē ꝙ greg̊·nissenus dicit·ꝙ
pueri et irrōnabilia volūtarie quidē faciūt nō tn̄
eligētia·g̊ in brutis aīalibz nō est electō· R̃n-
sio·dōm ꝙ cū electio sit ꝑacceptio vnius respcū
alterius·necē est ꝙ electio sit respectu pluriū q̄
eligi pn̄t·et idō in hijs q̄ sūt penitus determiata
ad vnū electio locū nō hz·Est aūt dr̄ntia inter
appetitū sensitiuū et volūtatē qꝛ ut ex ꝑdcis pꝫ
appetitus sensitiuus ē detmiatus ad vnū aliq̄d
pticulare ꝫm ordinē nature·volūtas aūt ē q̄dē
ꝫm nature ordinē detmiata ad vnū ꝯmūe qđ est
bonuz·ꝫ indetmiate se habz respectu pticulariū
bonoꝝ·et ideo ꝓꝑe volūtatis ē eligē·nō aūt ap-
petitus sensiti q̄ solus ē in brutis aīalibz·et ꝓpt̄
hoc brutis aīalibz electio nō ꝯuenit·¶ Ad·j·g̊
dō·ꝙ nō omis appetitus alicuius ꝓpter finē vo
catur electio·ꝫ cū quadā discrecōe vnius ab al-
tero q̄ locū habē nō pt nisi vbi appetitus potest
ferri ad plura·¶ Ad·ij·dōm·ꝙ brutū aīal acci-
pit vnū pre alio qꝛ appetitus eius ē naturaliter

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-v-85/0037
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt